

tid og beror til dels på graden af statsfinansiering.

Budgetdepartementets beretning om selvejende institutioners bevillingsmæssige stilling (juni 1979) indeholder i kapitel 4 en generel gennemgang og vurdering af gældende bevillingsret med hensyn til hjemmel for ydelse af tilskud og gældende regler om budgetkontrol, dispositionsadgang og statens kontrol med finansielle dispositioner.

I bilag 2, afsnit 4, har udvalget optrykt finansministeriets cirkulærskrivelse af 13. november 1980 til samtlige ministerier. I overensstemmelse med de i budgetdepartementets beretning indeholdte konklusioner henstilles det i finansministeriets cirkulærskrivelse, at det for institutioner, der modtager statsligt driftstilskud på halvdelen af driftsudgifterne eller mere, etableres et tilsyn efter nærmere beskrevne regler.

I tilknytning hertil skal udvalget særligt omtale de teknologiske serviceinstitutter. For disse gælder specielle regler for ydelse af tilskud og tilsyn.

I henhold til § 5, stk. 3-4, i lov nr. 142 af 21. marts 1973 om teknologisk service kan industriministeren efter indstilling fra Teknologirådet godkende et teknologisk institut for indtil fem år ad gangen. For tiden er der i alt godkendt 27 institutter, jfr. pkt. 2.5 i bilag 2. Det er en betingelse for godkendelsen, at der er tale om en selvejende, almennyttig institution, der arbejder på et vedtægtsmæssigt, økonomisk, teknisk og personalemæssigt betryggende grundlag.

Forud for hver indstilling foretager Teknologirådet en nærmere gennemgang af vedkommende instituts forhold dels vedtægter, formål, hidtidige arbejdsresultater, klientgrupper, ressourceforbrug, investeringer m.v., dels mere generelt dets forhold til omverdenen. Godkendelsen forudsætter et omfattende tilsyn fra teknologirådets side med institutternes grundlag, aktiviteter og økonomi. Godkendelsen er endvidere en betingelse for at opnå »basistilskud« og lån.

Det påhviler institutterne at indsende reviderede årsregnskaber, årsrapporter og driftsanalyser til Teknologirådet. Der er yderligere udfærdiget et sæt administrative retningslinjer, der skal benyttes ved udarbejdelsen af budgetter, ansøgninger og rapporter til Teknologirådet.

Udvalget finder, at der ikke er noget behov for, at loven skal gælde for de selvejende institutioner, der er undergivet adækvate tilsyns- og kontrolordninger m.v. – afstemt efter deres særlige forhold – enten i kraft af, at de fuldt ud eller i det væsentlige er statsfinansierede eller som vilkår for deres godkendelse i henhold til lov. Ligesom tilfældet er for fonde oprettet ved lov eller i henhold til lov, adskiller de fonde, der her er tale om, sig i formål og navnlig funktionsmåde betydeligt fra de fonde, som fondslovene typisk har for øje. Heller ikke efter gældende ret eller praksis behandles de institutioner, der omfattes af nr. 3, på samme måde som egentlige (stadfæstede) fonde.

Med tilsvarende begrundelse foreslår udvalget endvidere, jfr. stk. 4, nr. 4, at loven heller ikke skal omfatte fonde, med hvilke en kommune eller en amtskommune har indgået aftale til opfyldelse af kommunens forpligtelser i henhold til lov om social bistand.

For de af nr. 3 og 4 omfattede fonde foreslås det dog, at fondsmyndigheden kan bestemme, at vedkommende institution helt eller delvis skal være omfattet af loven. Dette vil navnlig have betydning i de tilfælde, hvor fondsmyndigheden finder, at de særlige regler, der gælder for institutionen, ikke kan føre til en undtagelse fra lovens bestemmelser, eller hvor kun en mindre del af den selvejende institutions samlede virksomhed omfattes af nr. 3 eller 4. I disse tilfælde skal loven gælde for fonden.

I stk. 5 forelår udvalget, at bestemmelsen i stk. 4 suppleres med en adgang til at undtage en fond efter et konkret skøn, såfremt fonden på anden måde end efter denne lov er under offentligt tilsyn og økonomisk kontrol. Kompetencen hertil foreslås henlagt til fondsmyndigheden. Den fornødne koordination vil ske ved, at afgørelsen træffes med industriministerens samtykke.

Med hensyn til fonde med kommunalt eller amtskommunalt tilhørsforhold henviser udvalget til sine bemærkninger til § 1, stk. 3, i udkastet til lov om fonde. Det fremgår heraf, at sådanne fonde – bortset fra de i stk. 4, nr. 4, nævnte – kun bør undtages fra loven efter en konkret prøvelse. Det skal dog i denne forbindelse fremhæves, at i det omfang, de her omhandlede fonde udøver erhvervsvirksomhed i mere betydeligt omfang, bør de efter udvalgets opfattelse kun i særlige tilfæl-